

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Bitlis'in Ahlat ilçesine yapılan Ahlat Cumhurbaşkanlığı Külliyesi, yapımına karar verildiği tarihten beri tartışma konusu olmuştur. Ciddi bir ekonomik kriz yaşanan bir dönemde milyonlarca lira harcanarak yapılan külliye'nin amacı, maliyeti, niteliği, yapım şekli ve benzeri başlıklar anlamında kamu yararı gözetilerek araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 115 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması gereğini arz ve teklif ederiz.

Semra ÇAĞLAR GÖKALP
Bitlis Milletvekili

25 Ağustos 2020 tarihinde açılışı yapılan Bitlis'in Ahlat ilçesi Van Göl'ü kıyısındaki Cumhurbaşkanlığı Külliyesi yapımına karar verildiği tarihten bugüne gerek mali açıdan gerekse de hukuki ve ekolojik açıdan tartışma ve eleştiri konusu olmaya devam etmektedir.

Ahlat'a cumhurbaşkanlığı köşkü yapılması ilk kez Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Devlet Bahçeli tarafından 2012'de önerildi. Ağustos 2018'de Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, köşkün inşa edilmesine karar verildiğini duyurdu. Köşkün inşaat çalışmaları Nisan 2019'da başladı. İlk başta Cumhurbaşkanı tarafından kullanılmak üzere tasarlanan proje, gelen tepkiler üzerine daha sonra Gençlik ve Spor Bakanlığı'na devredildi.

İktidar 'torba yasa' ile Ahlat'taki külliye'nin de bulunduğu bazı yapılar için Kıyı Yasası'nda değişikliğe gitmek istemiştir. Değişiklik maddesine göre; kıyılar doldurulabilecek, kıyıyı değiştirecek boyutta kazı yapılabilecek, "kıyı herkesin eşitlik ve serbestlikle yararlanmasına açık olup, buralarda hiçbir yapı yapılamaz, duvar, çit, parmaklık, tel örgü, hendek, kazık ve benzeri engeller oluşturulamaz" hükmü de uygulanmayacak ve "kıyılara moloz, toprak, cüruf, çöp gibi kirletici etkisi olan atık ve artıklar dökülemez" sınırlaması dikkate alınmayacaktı. Ancak Kıyı Kanunu'nda değişiklik yapan madde Anayasa Mahkemesi tarafından anayasanın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti ilkesi hatırlatılarak, kıyıların devletin hüküm ve tasarrufu altında olmasının, buraların özel mülkiyete konu olamayacağı ve doğasına uygun olarak

herkesin ortak kullanımına açık bulunmaları gerektiği anlamına geldiğini vurgulanarak Temmuz 2019'da iptal edilmiştir. Ancak AYM'nin iptal kararına rağmen köşk inşaatı devam etmiş ve Ocak 2020'de iptal edilen madde değiştirilerek tekrar meclise sunulmuştur.

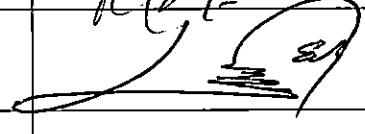
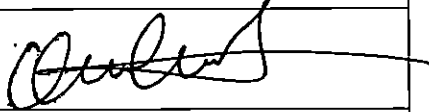
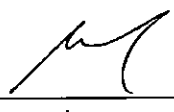
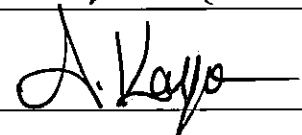
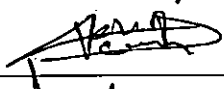
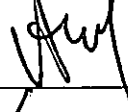
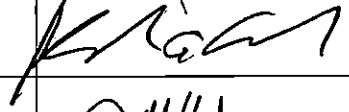
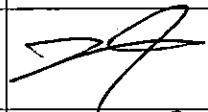
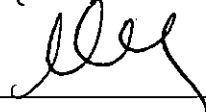
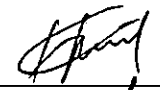
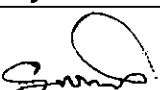
Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın liseden arkadaşı olan Hasan Gürsoy'un sahibi olduğu Güryapı Taahhüt isimli inşaat şirketi tarafından yapılması eleştiri konularından biri olmuştur.

Daha önce tarım arazisi olarak kullanılan 10 dönüm arazi üzerine ve 1071 m²'lik oturma alanı olarak tasarlanan bu külliye'nin ekonomik kaynakların kamu yararı gözetilmeden, ciddi bir risk altındaki Van Gölü bakımından ekolojik olarak yaratacağı tahribat hesaba katılmadan yapılması ve ayrıca mimari yapısının bölgenin kültürel ve tarihi dokusuna aykırılık barındırması gibi birçok bakımdan tartışma konusu olmuştur. Ayrıca yerel kaynaklardan; külliye'nin yapıldığı alanda mezarlık bulunduğu, bu mezarlığın külliye'nin yapılabilmesi için taşındığı, en son köşkün yeşil alanı için 9 dönüm daha arazi tahsis edildiği bilgileri alınmıştır.

Türkiye'nin en yoksul kentlerinden birisi Bitlis'tir. İşsizliğin ülke ortalamasının neredeyse iki katı olduğu kentte yurttaşlar geçim derdi ile başka illere göç etmek zorunda kalmaktadır. Köyler başta olmak üzere tüm kentte yapılmayan, bozuk, çamurlu ve çukur dolu yollar kronik bir sorun haline gelmiştir. Hal böyle iken yaşanan bu sorunların hepsini çözebilecek miktarda olan milyonlarca liranın bir külliye'nin yapımına harcanması Bitlis halkına haksızlıktır.

Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 2024 Yılı Yatırım Programı'nda Bitlis'teki, Ahlat Köşkü ile Devlet Adamları Konukevi ve Tesisleri projesinin maliyeti arttığı, proje tesliminin ertelendiği ortaya çıktı. Ahlat Köşkü, 2023 Yılı Yatırım Programı'na göre, 662 milyon 400 bin TL'ye mal olacaktı. 2022 yılı sonuna kadar, proje için 557 milyon 400 bin TL harcanmıştı. 2023 yılı için ayrılan 105 milyon TL ödenek ile proje tamamlanacaktı. Ancak, 2024 Yılı Yatırım Programı'nda, rakamlar güncellendi. Buna göre Ahlat Köşkü'nün maliyeti, 662 milyon 400 bin TL'den, 1 milyar 219 milyon 901 bin 598 TL'ye çıktı. 2023 yılı sonuna kadar 568 milyon 901 bin 598 TL harcandığı görüldü, 180 milyon TL ödenek 2024 yılı için ayrıldı. Yine programa göre projenin 2026 yılında tamamlanması öngörülmektedir.

Bu bağlamlarda Bitlis'in Ahlat ilçesi Van Gölü kıyısında yapımı devam eden projenin ilk aşamalarından geline aşamaya kadar mali, idari, ekolojik ve politik bütün yönleri ile kamu yararı gözetilerek incelenmesi, oluşan mali, ekolojik ve tarihi hasarın tespit edilmesi ve bu hasarın düzeltilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacı ile TBMM bünyesinde meclis araştırma komisyonu kurulması gerekmektedir.

1	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
2	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	YILMAZ HUN	İĞDİR	
15	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
16	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
17	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	